

26.03.2003
237

10/84 - 1857

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Bitlis ili Doğu Anadolu Bölgesi'nin,tarihi eskilere dayanan,geçmişteki yaşantısı zenginlikler içeren ama bugün itibariyle makus talihine yenik düşen bir ilidir.Bu makus talihin oluşmasına etken bir çok unsur vardır.Doğal yapının olumsuz koşullar içermesi,dağlarla çevrili coğrafyası,sağlık hizmetlerinin ihtiyacın çok çok altında sağlanması,eğitim hizmetlerinin aksaması,ulaşımın bugün bile hayvan sırtında yapılması modern dünyanın nimetlerinden istifade etmek isteyen Bitlisli'nin hakkını elinden almaktadır.Şanlı Kurtuluş Savaşımız'da Rus askerinin çizmeleri altında direnerek,ezilmeyen ve Anadolu'da işgalden kurtulan ilk şehir olma şerefini taşıyan onurlu Bitlis'li,ne acıdır ki bugün ihmallerin altında ezilmektedir.Yerinde kullanılmayan kaynaklar,adaletsiz dağıtım,ihmaller,unutkanlıklar ve yıllarca acısını çoluk-çocuk,genç-yaşlı çektiğimiz terör belası ilimizi hep vurmıştır.Tarihi, dönemin yüksekokulları olan medreseler ve rüştiyelerle süslü bu güzel kentin kaderi bu olmamalıdır.Anadolu Selçukluları'nın ilk yerleşim yeri olan Bitlis'in güzel ilçesi Ahlat,Selçuklular'dan kalma görkemli yapılarıyla hala tarihe meydan okumaktadır, ancak bugün durum öyle değil.Bu sorunların tespiti amacıyla Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri uyarınca bir araştırma açılmasını istiyoruz.

Vahit Kiler
Bitlis Milletvekili
ve 24 Milletvekili

1. Vahit KİLER- Bitlis Mv.
2. Mahmut Uğur ÇETİN- Niğde Mv.
3. Ahmet ÇAĞLAYAN- Uşak Mv.
4. A.Yekta HAYDAROĞLU- Van Mv.
5. Eyüp AYAR- Kocaeli Mv.
6. Memet Ali SUÇİN- Batman Mv.
7. Maliki Ejder ARVAS- Van Mv.
8. Mehmet SOYDAN- Hatay Mv.
9. Recep GARİP- Adana Mv.
10. Süleyman TURGUT- Manisa Mv.
11. Ahmet Edip UĞUR- Balıkesir Mv.
12. Hüsnü ORDU- Kütahya Mv.
13. Fazlı ERDOĞAN- Zonguldak Mv.
14. Mehmet Asım KULAK- Bartın Mv.
15. Fatih ARIKAN- Kahramanmaraş Mv.
16. İlyas ÇAKIR- Rize Mv.
17. Cengiz KAPTANOĞLU- İstanbul Mv.
18. İbrahim Hakkı BİRLİK- Şırnak Mv.
19. Mehmet ALP- Burdur Mv.
20. Selami UZUN- Sivas Mv.
21. Köksal TOPTAN- Zonguldak Mv.
22. Halil KAYA- Van Mv.
23. Feyzi BERDİBEK- Bingöl Mv.
24. Orhan TAŞ- Sivas Mv.
25. Zülfü DEMİRBAĞ- Elazığ Mv.

GEREKÇE:

Fransız toplumbilimci Le Play'in (Löple) de belirttiği gibi, insan topluluklarının yaşam koşullarını ve sosyoekonomik sorunlarını, yerleştiklerini toprakların iklim koşulları ve topoğrafik durumu başta olmak üzere çeşitli coğrafi faktörler belirlemektedir. Yerleşim merkezlerinin kurulduğu yerlerin seçiminde, bu faktörlerin yanında; deniz ve göl kıyıları, tatlı su kaynakları, maden kaynakları, tarım ve hayvancılığa uygunluk, önemli yollarla bağlantılı olmak gibi faktörler de etkili olmaktadır.

Bu saptamalar doğrultusunda, Bitlis'in sorunlarını daha gerçekçi algılayabiliriz. Çünkü Van Gölü kıyısında üç ilçesi bulunan ilimiz, turizmden yeterli payı alamadığından bu potansiyeli iyi değerlendirememektedir. Tarihi M.Ö. 2000 yıllarına dayanan Bitlis kenti Güneydoğu Anadolu'dan, Doğu Anadolu ve İran yönüne uzanan bir vadi içindeki çok önemli bir yol üzerinde kurulmuştur. Bu volu kontrol altına alan ve kentin simgesi haline gelen görkemli kale ise Büyük İskender'in emri ile M.Ö. 300'lü yıllarda yaptırılmıştır. Tarihle doğanın içiçe olduğu Bitlis, ihmallerin kenti olmuştur.

İlimizde mevsimlerin neredeyse 2 tip geçmesi, yani yılın yarısının kış, yarısının yaz olması; kar yağışının çok yoğun olması nedeniyle hizmetler çok zor koşullar altında verilmektedir. Halk geleneksel alışkanlıkla uzun kışın arkasından gelen yaz aylarında bir yandan kışın yol açtığı tahribatları gidermek, bir yandan da gelecek kışın hazırlıklarını yapmak için seferber olmaktadır. Yakacak giderlerinin de etkisiyle Bitlis'te, fakirlik had safhadadır. Bitlis çevresindeki meşe ormanlarının yüzlerce yıldan beri yakacak odun sağlamak amacıyla kullanılması doğal dengeyi de bozmuş, çok sık görülen çığ, heyelan, ve sel olayları ile birlikte potansiyel bir afet bölgesi haline getirmiştir.

Bu durumda; Bitlis'in tüm ilçe ve beldelerine belediye hizmetlerinin verilebilmesi amacıyla araç parklarının geliştirilmesi, buralarda sağlıklı bir altyapı oluşturulması için Köy Hizmetleri, Telekom, Sağlık, Milli Eğitim Müdürlüğü gibi bir çok müdürlüğün kadro ve ekipman bakımından geliştirilmesi zorunludur. Büyük işsizlik sorunu yaşayan Bitlis'te halkın 21. yüzyıla tanık olmasını sağlayacak "Acil Eylem Programı" çerçevesinde, yüzünü güldürecek, vatandaş bilincini güçlendirecek çözüm yolları acilen hayata geçirilmelidir. Bitlis yaşanan tüm sorunlardan afet bölgesi ilanıyla kurtulabilecektir. Halk ağır ekonomik koşullar altında ezilmekte, açlık sınırında yaşamakta, işsizlikle yüzyüze kalmakta, eğitimini tam almamaktadır. Araştırma önergemizin kabulüyle Doğu'nun ve sonrasında tüm ülkemizin sorunlarına farklı bir gözle bakılması sağlanacak, çözüm önerilerine imkan oluşturulmuş olacaktır.